

Natenýna s.f. „lînă din a doua tunsoare, deci, de pe noatenă“. În /94, 164/ — doar: „un fel de lînă de oi“, deși în /24, 36/ se atestă la huțului transcarpatici tocmai sensul de mai sus; cf. și /30, II, 256/ — împrumut specific huțul. Din ucr.* *noten* < rom. *noăten*, *noătenă*¹ /94, *ibid.*/.

Prim s.m. „blană de miel (neagră s. brumărie) aplicată pe marginea bondițelor în special“, Din rom. reg. *prim* „id.“ (/18, 662/).

Škam s.m. „scamă, ca un fel de vată, ce rezultă din scămoșarea cămășilor, a flanelelor, ațelor, hainelor vechi“. Sensul de „lînă de calitate cea mai bună“ din alte graiuri carpatice /94, 174/ revine aici termenului, propriu, *wółos*. Din rom. *scămă* „id.“ /88, 6/. Der.: (*po-*, *vý-*) *škamýty* (*sy*) vb. „a (se) scămoșa, a (se) destrăma“; *škamýsty*, *-a*, *-e* adj. „scămoșat“; *škamák*’i s.n. pl. „ferfeniță; bucățele“ (și în expr.: *na škamák*’i „în bucățele“, cu uz adverbial).

Štym s.m. „lînă mai scurtă rămasă după dărăcit“ — în special în graiurile huțule /30, IV, 513; 62, 21/. Din rom. *știm* „id.“ (/78, 270/). Discuție mai largă — în /94, 174/. Der.: *štymováta* adj. „(lînă) scurtă“.

(**W**)**úrda** s.f. „brînză obținută din zer fiert“. Din rom. *úrdă* /94, 177; 27, 126; 88, 11; 89, 148; 67, VI, 500; 43, 54—67: aici — răspîndirea exactă a cuvîntului în toate limbile care îl cunosc și toate discuțiile etimologice de pînă acum/. Cf. și /7, h. 92/. Der.: (*w*) *úrženka* s.f. „lapte zăurdit“; *zaurdity* (*sy*) 1° „(despre lapte) a se brînzi“; 2° „a se înnora“, care ar putea fi și el un împrumut al rom. *a zăurdî* „1°“ (/4, 82; 46, I, 44 — Gura Jiului; II, 38, 72; 66 321/). Pentru derivate din alte graiuri v. /94, *ibid.*/.

Žyntýča s.f. 1° „zer din lapte de oaie, vacă“; 2° „lichidul rămas după obținerea urdei“; 3° „zer amestecat cu urdă“; cf. și /44, 97; 7, h. 93/. Din rom. dial. (trans. și mar.) *jîntiță* /94, 181; 88 11; 23, 86—7: aici — circulația cuvîntului la nord de Carpați și unele opinii etimologice; 79, 44/. Derivate: 1) *žyntičťi* s.m. „jîntuială (jîntuit), grăsimea care iese din caș după zer“², creație proprie întîlnită și în graiurile transcarpatice /23, *ibid.*/; 2) *žyntičťy* vb. „a jîntui“ (III, V); cf. și rom. *a jîntui*; 3) *žyntýčnik* s.m. „(iron.) cel căruia îi place să bea jîntiță“, prezent și acesta în graiurile sud-vestice de apus /23, 1. c./. Cf. (/65, 20; 17, 20—21/).

§ 10. *Hrana păstorilor*³

Banuš s.m. „un fel de mămăligă pregătită cu smîntînă (în loc de apă)“. Hrinčenko /30, I, 27/ îl fixează tot la huțuli. Din rom. *bálmuș* „id.“ /94, 130; 88, 13/. Pentru rom. vezi, d. p., /73, II, 233/).

Čir s.m. „terci de mălai, cu care sînt hrăniți și cîinii“. Din rom. *cir* /94, 138: aici — susținerea etimologiei/. Alte sensuri și variante: /30, IV, 461, 463/. În v. M., derivat: (dim.) *čirók*.

Kulěša s.f. „mămăligă (de bază în alimentația huțulilor)“. În /30, II, 322/: tot la huțuli, cu același sens și unele derivate, dintre care *kulešinnýk* „(fam. și iron.) cel căruia îi place mămăliga“ e prezent și în v. M. Din rom.

¹ Cf. ([65, 21]): „Lina de pe cîrlane și mioare se numește *notiînă*“.

² Din el se prepară untul, de calitate mai slabă.

³ Cf. și § 9.